

ความเป็นไปได้ในการใช้น้ำมันไบโอดีเซล B5 และ B10 เกรดเดียวของไทย

อรุณญา ศรีวิโรจน์
เศรษฐกรอาวุโส ส่วนเศรษฐกิจภาค
18 ตุลาคม 2554

ภาวะปัจจุบันที่ราคาน้ำมันจากฟอสซิลเพิ่มสูงขึ้น และมีที่ท่าว่าไม่กี่สิบปีมนุษยโลกจะเผาผลาญน้ำมันหมด ทำให้แต่ละประเทศต่างมีแผนความมั่นคงด้านพลังงานเกิดขึ้น โดยเฉพาะพลังงานทดแทนมีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นว่า ประเทศเยอรมนีได้ประกาศปิดโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทั้งหมดภายในปี 2565 เพื่อเปลี่ยนไปใช้พลังงานทดแทน ในส่วนของประเทศไทยก็ได้ประกาศใช้น้ำมันไบโอดีเซลเป็นทางเลือกหนึ่ง โดยมีแผนพัฒนาไบโอดีเซล พ.ศ. 2551-2565 และมีการประกาศใช้ ปี2-ปี3 ในปี 2551-2553 และในปี 2554 เดิมจะมีการบังคับใช้ ปี5 ควบคู่ไปกับการเพิ่มทางเลือกการใช้ปี10

อย่างไรก็ตาม แผนการใช้ปี5 ต้องสะดุดลง เนื่องจากปลายปี 2553 วิกฤติน้ำมันปาล์มดิบไม่เพียงพอ เพราะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยทั้งปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา ทำให้เกิดข้อกังขาว่าการใช้น้ำมันปาล์มไปผลิตเป็นไบโอดีเซลเป็นการแย่งวิกฤติด้านอาหารจนอาจทำให้ความมั่นคงด้านอาหารสั้นลงหรือไม่ และแผนนโยบายของภาครัฐในการขยายพื้นที่ปลูกเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นจะเพียงพอหรือไม่

เมื่อประเมินความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบสำหรับผลิตไบโอดีเซลปี5 เกรดเดียว โดยพิจารณาจากการจำหน่ายน้ำมันดีเซลในประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ 50 ล้านลิตรต่อวัน และมีสมมุติฐานว่าใช้น้ำมันปาล์มดิบเพียงอย่างเดียว ผลปาล์มให้น้ำมัน 17% และสต็อกคงที่อยู่ที่ 1.5 แสนตัน จะต้องใช้ผลปาล์ม จำนวน 4.4 แสนตันต่อเดือน ในการสกัด เมื่อรวมกับความต้องการใช้บริโภคในประเทศอีกประมาณ 4.4 แสนตัน/เดือนแล้ว ในแต่ละปีจะต้องมีผล

ใช้บริโภคและอุตสาหกรรมในประเทศ 9 แสนตัน/ปี

น้ำมันปาล์มดิบใช้ในประเทศเฉลี่ย 75,000 ตัน/เดือน

ใช้ผลปาล์มสดในการสกัด 4.4 แสนตัน/เดือน
หรือ 5.3 ล้านตัน/ปี

การใช้ดีเซลรวม 50 ล้านลิตร/วัน

ผลสบปี100 ร้อยละ 5 = 2.5 ล้านลิตร/วัน

ต้องใช้น้ำมันปาล์มดิบ 75,000 ตัน/เดือน

ใช้ผลปาล์มสดในการสกัด 4.4 แสนตัน/เดือน
หรือ 5.3 ล้านตัน/ปี

ปาล์มสดออกสู่ตลาดทั้งสิ้น 10.56 ล้านตัน ซึ่งจะต้องมีพื้นที่ให้ผลประมาณ 4.0 ล้านไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่าผลผลิตต่อไร่ปีนี้เท่ากับ 2,631 กิโลกรัม) ขณะที่ในปัจจุบันผลผลิตคาดว่าจะมีจำนวน 9.87 ล้านตัน จากพื้นที่ให้ผลผลิต 3.75 ล้านไร่

จึงเห็นได้ว่าในปัจจุบันค่อนข้างเสี่ยงต่อการที่ผลผลิตประสพภาวะตึงตัว ซึ่งการลดความเสี่ยงดังกล่าวทำได้โดยการขยายพื้นที่ปลูก แต่ทำได้ค่อนข้างล่าช้า จะเห็นได้จากแผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มปี 2551-2555 มีแผนขยายพื้นที่เพาะปลูกปีละ 5 แสนไร่ รวมเป็น 2.5 ล้านไร่ และปลูกทดแทนปีละ 1 แสนไร่ รวมเป็น 5 แสนไร่ ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นับตั้งแต่ปี 2551 จนถึงปัจจุบันพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นประมาณ 1 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 40 ของเป้าหมาย

ดังนั้นการเพิ่มผลผลิตที่น่าจะเป็นไปได้และได้ผลเร็วกว่า คือ การส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรให้มีการจัดการ บำรุงรักษา ใส่ปุ๋ย และที่สำคัญที่สุด คือ การเก็บเกี่ยวผลปาล์มทะเลาะที่สุกพอดีส่งเข้าโรงงาน เพื่อให้ได้ทั้งคุณภาพและปริมาณน้ำมัน หากเพิ่มผลผลิตต่อไร่เฉลี่ยประมาณ 3,000 - 4,000 กิโลกรัมต่อไร่ หรือเพิ่มอัตราการให้น้ำมันเพียง 1 เปอร์เซ็นต์ ก็สามารถรองรับการใช้ปี 5 ได้แบบไม่ต้องกังวล และยังมีนคงทั้งด้านอาหารและพลังงานด้วย อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมผลผลิตทั้งปีมีเพียงพอ แต่บางเดือนผลผลิตออกสู่ตลาดอาจมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ก็ควรมีการจัดการที่ดี ส่วนการใช้ไบโอดีเซลปี 10 มองแล้วยังห่างไกลความจริงมาก

ผลผลิต	คาดการณ์(ล้านตัน)
ผลปาล์มสด	10,560,000
น้ำมันปาล์มดิบ 17%	1,795,200
น้ำมันปาล์มดิบ 18%	1,900,800
เพิ่มขึ้น	105,600

.....
 บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย